
نظریه‌های فقهی در زمینه‌ی بهداشت محیط

ترجمه و آوری:

مهندس - دکتر زارعی

کارشناس بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی شیراز

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز

سرشناسه	: زارعی، حمید، ۱۳۵۵ - گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	: نظریه‌های فقهی در زمینه‌ی بهداشت محیط / گردآوری حمید زارعی.
مشخصات نشر	: شیراز: دانشگاه علوم پزشکی شیراز، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۹۴ص: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۹۱-۵۲-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: اسلام و بهداشت
موضوع	: Islamic hygiene
موضوع	: بهداشت محیط زیست
موضوع	: Environmental health
موضوع	: حفاظت محیط زیست -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Environmental protection -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: نقه بقره -- رساله عملیه
موضوع	: Islamic law, Ja'fari -- Handbooks, manuals, etc
شناسه افزوده	: دانشگاه علوم پزشکی شیراز
شناسه افزوده	: Shiraz University of Medical Sciences
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ عن ۲/۸۸ BR
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۶۲۱۰۳

نظریه های فقهی در زمینه ی بهداشت محیط

گردآوری

مهندس حمید زارعی

ویراستاران ادبی: دکتر منیژه عبدالمهی، فهیمه حیدری | مدیر تولید: دکتر سعید نعمتی

ناشر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شیراز

امور اجرایی نشر: ساراهاشمی - فاطمه علیشاهیان - فرخنده باقرزاده

صفحه آرای: موسسه کتاب آرایان پارس

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: پرواز شیراز

چاپ اول: ۱۳۹۵ | شمارگان: ۵۰۰ جلد | قیمت: ۱۲۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۹۱-۵۲-۶ | ISBN: 978-600-6391-52-6

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر است و هر گونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده

و متخیر به پیگرد قانونی محرم باشد.

آدرس: شیراز - بلوار کریمخان زند - ساختمان مرکزی دانشگاه علوم پزشکی شیراز- طبقه هفتم - اداره انتشارات دانشگاه

تلفن: ۰۷۱-۳۳۱۲۲۴۴۳ | تلفن و دیرنگار: ۰۷۱-۳۳۳۵۱۸۶۵

آدرس اینترنتی: <http://Nashr.sums.ac.ir>

پست الکترونیکی: Nashr@sums.ac.ir

پیشگفتار

مطالعات اینجانب از آنجا شروع شد که پس از پانزده سال خدمت، کار و تلاش و اجرای قانون درزمینه‌ی بهداشت محیط هم‌وطنان داخل و خارج از کشور، دچار ابهام‌ها و شبهه‌هایی گردیدم و باتوجه‌به اینکه این شبهه‌ها، فراگیر و مشکل‌همه‌ی مردم به‌ویژه کسبه، دانشجویان، کارشناسان بهداشت محیط، ادارات، سیره است، بر آن شدم که با طرح سؤال‌هایی از مراجع عالی‌قدر و بزرگوار، گره‌ای از مشکل‌ها برپس رو بگشایم و در به‌کارگیری قوانین و آیین‌نامه‌ها به‌همراه احکام شرعی آن، برای خدمت نظام جمهوری اسلامی ایران، قدم مثبتی بردارم. امید است که همه‌ی اقشار، به‌ویژه دانشجویان بهداشت محیط، رهنمودهای استخراج‌شده‌ی این مراجع دینی را در همه‌ی مراحل زندگی خود اعم از تحریک اشتغال، چراغ راه خود قرار دهند و در به‌ثمر رسیدن ایرانی آباد نقش بسزایی داشته باشند.

این مطالعات با کسب اجازه از مرجع عالی‌قدر شیخ محمد باقر صدر، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی (مدظله‌العالی)، شروع شده است که متن آن به این شرح است:

با سلام و تحیت بر شما مرجع عالی‌قدر شیعه، احتراماً، اینجانب در نظر دارم تا با کسب اجازه و راهنمایی و استفاده از پرسش و پاسخ و استفتا از حضرت عالی، برای شفاف‌سازی شبهه‌های موجود در مسائل روزمره‌ی بهداشت محیط، کتابی را تهیه و تنظیم نماید که به بازرسان و کارشناسان بهداشت محیط، متصدیان مراکز تهیه و توزیع و فروش مواد غذایی و اماکن عمومی، همه‌ی دست‌اندرکاران عرصه‌ی سلامت و همچنین عامه‌ی مردم، کمک شایانی نماید. لازم به ذکر است که این کتاب با در نظر گرفتن مقتضیات زمان و تغییرهای چشمگیر و روبه‌رشد جامعه تهیه و تنظیم شده است؛ لذا خواهشمند است در صورت کسب اجازه، راهنمایی فرمایید که آیا مسائل طرح‌شده، به‌طور یکجا یا موردی از طریق ایمیل خدمتتان عرضه گردد یا به شکلی دیگر؟

صبح‌خیزی و سلامت‌طلبی چون حافظ هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم

کتاب «نظریه‌های فقهی در زمینه‌ی بهداشت محیط» که اینجانب برای اولین بار در کشور، با همکاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز ارائه کرده است، برطبق فتاوا و استفتائات آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی و رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (دامت برکاته) و دیگر مراجع عظام است. این رساله، گامی در راه روشن‌نمودن شبهه‌های موجود در برخورد با مسائل بهداشت محیطی، محیطی روزمره در امور بازرسان، دانش‌جویان، کارشناسان بهداشت محیط، متصدیان مراکز تهیه و توزیع و فروش مواد غذایی، اماکن عمومی، عموم مردم و همچنین همه‌ی دست‌اندرکاران و تشکران عرصه‌ی سلامت به انضمام ارگان‌های مرتبط با سلامت عمومی تنظیم گردیده است.

از آنجاکه با گذشت زمان تغییرات چشمگیر و روبه‌رشدی در جامعه‌ی اسلامی در حال وقوع است، سعی کرده‌ایم سؤال‌ها و شبهه‌ها بر اساس نیاز روز تنظیم گردد، تا جوابگوی شما عزیزان در مسائل فقهی بهداشت محیط باشد.

روش کار

از آنجاکه در اخذ جواب از هر یک مراجع عظام می‌بایست از روش‌ها و شیوه‌ها، چون: ۱. مراجعه‌ی مستقیم به دفتر نمایندگی شهرستانی یا استانی یا حوزه‌ی علمیه قم؛ ۲. مکاتبه و ارسال پستی سؤال‌ها به صورت محدود به حوزه‌ی علمیه قم که محل تدریس و حضور مراجع است؛ ۳. ارسال سؤال‌ها به صورت تک‌تک در شبانه‌روز به بخش استفتائات سایت اینترنتی مراجع محترم، استفاده می‌شد؛ در ارجاع پاسخ سؤال‌ها به مراجع عظام شیوه‌های متفاوتی به کار گرفته شده است.

در این جلد، فصول مختلفی از شبهه‌های بهداشتی بررسی و پاسخ داده شده است و ان‌شاءالله در جلد دوم با نظر خوانندگان عزیز ضمن اصلاح ایرادها، به مباحث دیگری در زمینه‌ی شبهه‌های مربوط به بهداشت هوا، پرتوها، مسکن، هتل‌ها، مهمان‌پذیرها و اقامتگاه‌های بین‌راهی، بیمارستان‌ها، استخرهای شنا، مدارس و دیگر موضوع‌ها پرداخته خواهد شد.

اکثر منابع تصویری و عکس‌ها را نویسنده تهیه کرده است و مابقی تصویرها با اجازه از صاحبان عکس در متن کتاب گذاشته شده است.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

پیشگفتار.....	۵
معرفی مؤلف.....	ز
مقدمه.....	ط
فصل اول: مسائل اخلاقی و رفتاری بازرسان بهداشت محیط و مخاطبان آنها.....	۱
فصل دوم: مسائل و احکام مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی.....	۱۱
۱. ۲. مسائل خرید و فروش داروهای خارج از سیستم تجارت بهداشتی.....	۱۷
۲. ۲. مسائل مصرف مواد خوراکی و دارویی اهل کتاب.....	۱۸
۳. ۲. مسائل مصرف مواد دارویی و غیردارویی حاوی ژلاتین.....	۱۱
۴. ۲. مسائل مصرف مواد غذایی دریایی (ماهی ها، کوسه، صدف دریایی، نوشت، خرچنگ و...).....	۲۱
۵. ۲. مسائل مصرف مواد غذایی وارداتی.....	۲۳
۶. ۲. مسئله‌ی خارج شدن خون از گوشت در کبابی ها.....	۳۴
۷. ۲. مسئله‌ی رواج طبخ گوشت انواعی از حیوان ها در رستوران ها و اغذیه فروشی ها در داخل و خارج از کشور.....	۲۴
۸. ۲. مسئله‌ی مربوط به مصرف تخم مرغ.....	۲۵
فصل سوم: مسائل بهداشت فردی و عمومی.....	۲۷
فصل چهارم: مسائل آب و فاضلاب.....	۳۵
فصل پنجم: مسائل مربوط به پسماندها.....	۴۱
فصل ششم: مسائل موجود در اماکن عمومی.....	۴۷
۱. ۶. بهداشت محیط مدارس.....	۵۱
۲. ۶. بهداشت محیط مساجد.....	۵۴

۵۷.....	۳.۶. بهداشت محیط استخرهای شنا.....
۶۰.....	۴.۶. بهداشت محیط آرایشگاه‌ها.....
۶۲.....	۵.۶. بهداشت محیط ندامتگاه‌ها.....
۶۴.....	۶.۶. بهداشت محیط هتل‌ها، مهمان‌پذیرها و اقامتگاه‌های بین‌راهی.....
۶۷.....	۷.۶. بهداشت محیط بیمارستان‌ها.....
۶۹.....	فصل هفتم: مسائل مربوط به بهداشت هوا، پرتوها، حرفه‌ای، مسکن
۷۱.....	۱.۷. بهداشت هوا.....
۷۴.....	۲.۷. بهداشت پرتوها.....
۸۰.....	۳.۷. بهداشت حرفه‌ای.....
۸۳.....	۴.۷. بهداشت مسکن.....
۸۷.....	فصل هشتم: مسائل فعالیت و سلامت نواز و وسایل و ظروف
۹۱.....	منابع.....
۹۳.....	واژه‌یاب.....